

Håb forandrer verden

"Derfor, mine kære brødre, stå urokkeligt fast, og giv jer helt hen i arbejdet for Herren. I ved jo, at jeres slid ikke er spildt i Herren" (1 Kor 15,58).

Hovedtanke

Begrundet håb betyder lys for enden af tunnelen og giver energi.

Introduktion

"Hvad ilt betyder for lungerne, det betyder håbet for den menneskelige eksistens. Fjern iltten, og kvælningsdøden indtræffer. Tag håbet fra et menneske, og det vil opleve åndenød i form af fortvivlelse" (Emil Brunner).

Findes der ikke også urealistisk håb? Heinz Kahlau, der var elev af Bertolt Brecht, skrev i sit digt "Om unge kynikere": "Jeg skal fortælle jer, hvad disse lider af. De lider af det fortvivlede håb, at de i løbet af deres liv kan forandre verden til et paradis. I stedet for at lære dem at tænke klart har man sat dem foran et billede, som var alt for spraglet for de unge øjne. Nu har de i deres hoveder en smuk mangfoldighed af farver, som de går og leder efter i verden."

Kan man bruge Albert Camus' motto: "Tænk klart og lad være med at håbe?" Kan for store forhåbninger ende i afgrundsdyb skuffelse? Bør man somme tider holde lidt igen med at håbe? Den, der lader være med at håbe, bliver ikke skuffet. Men hvem kan holde til det? Og selv hvis man kunne, ville hele livet så ikke blive én stor skuffelse?

Håb ændrer synsvinklen, hjertet, verden.

"Jeg næres af håbet; det gør halvdelen af verden jo, og jeg har hele mit liv haft håbet som nabo; hvad var der ellers blevet af mig?" (Ludwig van Beethoven)

At håbe og vente

Rom 8,18-26

Hvad er Åndens "uudsigelige sukke" udtryk for?

Baggrund

Paulus tegner billedet "de nuværende lidelser og den kommende herlighed" ved hjælp af tre streger:

- Skabningens suk (v. 19-22)
- Guds børns suk (v. 23-25)
- Åndens suk (v. 26)

Det er ikke kun Guds børn, der håber og venter på, at al lidelse og ødelæggelse skal få en ende. Hele skabningen længes efter, at for-gængelighedens trældom skal forvandles til herlighed (ifølge SEB 1681f).

Skabningens suk lyder i en af Bach bearbejdet tekst:

*Mildeste Jesus, ak tøv ej så længe,
kom dog; for livet på jorden jeg ængstes,
kom dog, borttag mig blot efter din vilje
fra denne urolige, angstfyldte verden.
BWV 484*

Hvor mange af nutidens lidende kristne beder mon ikke den samme bøn? Det er yderst forståeligt. Men at man længes efter den nye verden, betyder ikke nødvendigvis, at man flygter fra den nuværende.

Manfred Siebald fortæller i sin sang: "Der da oben" ("Ham deroppe") om en kvindelig keramikker, Bita Mylendyck, der er plaget af smerter og længes efter, at Gud vil tage hende hjem. Alligevel finder hun kræfter og overskud til at holde ud (frit oversat):

"Ham deroppe ville nok ikke have mig endnu;
jeg kender ham godt nok til at vide, at det er bedst for mig.
Ham deroppe har nok stadig brug for mig hernede;
han ved altid lige præcis, hvad han gør."
(CD "Von Wegen", Hänssler Verlag)

Til eftertanke

"Vente og håbe gør mangan en tåbe" (Ovid).
Venten og håben holder himlen åben.
At håbe hjælper til at holde ud.

Håb og gerning

Matt 25,13-19

Hvad er forbundet med det at våge og at vente på Herren?

Baggrund

"Til forskel fra de foregående lignelser, hvor der især bliver manet til at være årvågen og beredt med fokus på endens tid, opfordres der her til at udnytte den tid, der er tilbage. Med baggrund i det bebudede Gudsrige, der allerede er ved at bryde frem, gælder det om her og nu at gøre det, som Gudsriget står for og giver mulighed for. Guds rige og Guds retfærdighed skal allerede bryde igennem i denne forgængelige verden" (SEB).

Til anvendelse

"Kristne tager sig af nutiden, fordi deres fremtid er afklaret. De flygter ikke ind i evigheden og lægger hænderne i skødet, når de beder: Komme dit rige. Tværtimod! Friedrich von Bodelschwingh var overbevist om, at Jesus ville komme igen i hans levetid. Det afholdt ham dog ikke fra at oprette en af de største sociale organisationer, Bethel Stiftelsen. Hvor utopister drømmer, og resignerende mennesker opgiver, der arbejder den kristne, fordi han ved: Der er ikke noget slid, der er spildt i Herren (1 Kor 15,58)" (Peter Hahne, *No future – Wir haben Zukunft*, Neuhausen-Stuttgart 1996, 56).

"Det er da muligt, at dommedag kommer i morgen. Så vil vi gerne standse bestræbelserne for at skabe en bedre fremtid, men ikke inden da" (D. Bonhoeffer).

Til eftertanke

Adventhåbet er en katalysator for energifyldt engagement. Hvor kan jeg se bekræftende eksempler på det?

Håbet og døden

1 Pet 1,3
1 Kor 15,12-20

Hvilke tanker og følelser vækker udtrykket "levende håb"?

Baggrund

"Det var ikke kun Jesu opstandelse, men kødets opstandelse i al almindelighed, der blev fornægtet i Korinth. Vers 29 viser, at man alligevel regnede med en form for liv efter døden. Måske troede man, at den guddommelige ånd, der boede i mennesket, hentes til himlen ved dåben (sml. 4,8 og gnostikernes parole i 2 Tim 2,18: 'Opstandelsen har allerede fundet sted'). I vers 13-19 viser Paulus først den utvetydige sammenhæng mellem Jesu opstandelse og vores opstandelse. De hører sammen som Guds ene apokalyptiske indgriben i dødens verden, der påbegyndtes med Jesu opstandelse og finder sin afslutning i de dødes opstandelse" (SEB 1713).

Til fordybelse

Hvad eller hvem dør sidst?

"Håbet dør sidst" (ordsprog).

"Som den sidste fjende tilintetgøres døden" (1 Kor 15,26).

Til anvendelse

Fordi Jesus er opstået, står vores tro på en fast klippe. Derfor håber vi – med god grund – ud over døden. Dette håb er allerede tydeligt her og nu: "Somme tider står vi op / Står vi op til opstandelsen / Midt på dagen" (Marie Louise Kaschnitz).

Til eftertanke

"At rejse sig efter lang tids indkrogethed og kunne strække sig mod den velsignende himmel med hele sin væren for at lade dens lys fylde én: 'Det er opstandelse midt på dagen'" (Christa Spilling-Nöker, *Vom Geschmack des Lebens*, Kevelaer 2018).

Håb og dom

Præd 12,14
 Rom 12,19
 Joh 3,16-21

Hvordan lyder evangeliet om dommen?

Til fordybelse

Guds dom er kerneelementet i hans virke for at få verden, der er kuldsejlet, på ret kurs igen. Det er uudholdeligt, hvad der rammer mennesker hver eneste dag. Det er "nødvendigt", at der skabes retfærdighed for ofrene. Traumatiserede mennesker har ikke blot brug for terapi, de ønsker også at vide, om de kan regne med retfærdighed. Men hvordan kan det ske, uden at der opstår nye katastrofer? Man kan ganske vist *søge retfærdighed* ved hjælp af hævn, men aldrig *fred*. Hævnen er faktisk ikke sød.

Gud tager denne umenneskelige opgave på sig. "Hævnen er min," siger han. Gengældelse har Gud monopol på. Hævn er noget, chefen tager sig af. Det insisterer Gud på. Ikke fordi han synes, det er sjovt, men fordi det kun er ham, der kan tage den opgave på sig: at skaffe og genoprette retfærdighed.

Er der til syvende og sidst alligevel tale om hævn? Er verdensdommen et udtryk for et himmelsk vredesudbrud? Bliver kærlighedens Gud alligevel til sidst besejret og overmandet af hævnens Gud (Sl 94,1)? I 5 Mos 32,35 er der tale om hævnens Gud, der vil gengælde. Det hebraiske ord for gengælde er *shilem*, der har samme rod som *shalom*. Gengældelse og fred er ikke uforenelige modsætninger hos Gud. Når Gud gengælder, skaber han orden. Han genopretter, helbreder og bringer fred til alle de udstødte og mindre privilegerede, der håber på hans retslige indgriben.

Til anvendelse

Den, der håber på en retfærdig domsafgørelse, kan ikke bare læne sig tilbage i en verden fuld af uret og passivt se på, at der rundt om ham sker himmelråbende uretfærdigheder.

"Det at være kristen består i dag kun af to ting: af bøn og i at gøre det rette blandt mennesker" (Dietrich Bonhoeffer).

Håb og mål

Åb 21,1-5

Hvilke af disse udsagn er særligt opmuntrende?

Baggrund

"Nyskabelse er det centrale tema i Bibelen, det egentlige indhold i det kristne liv og den mest rammende beskrivelse af det, som er Guds plan med mennesket og verden Hvis man er interesseret i et sammendrag af hele evangeliets forkyndelse, der er så objektivt som muligt, så finder man det i disse vers" (Hanns Lilje, *Das letzte Buch der Bibel*, Witten 1961, 217f.).

Gud forfølger ufortrødent sit mål. Enden på denne verdens tid er ikke enden på Guds skabelseshistorie. Til sidst sker der noget helt nyt. Johannes ser Guds nye verden i en vision: en verden uden lidelse, sygdom og død. Det, der på det tidspunkt er fremtid, bliver vist ham, som det kommer til at se ud. Håbet er baseret på Guds løfte. Gud når sit mål.

Til anvendelse

"Den, der ikke kender målet, kender ikke vejen; han bliver nødt til at gå i ring hele sit liv" (Christian Morgenstern).

Adventistkristne kender målet. Håbet om Guds retfærdigheds rige ligger allerede i navnet. "Haus der Adventhoffnung" (Adventhåbets Hus) står der på en del kirkebygninger. [I Danmark: Adventkirken]. Ser vi det egentlig? Lever vi egentlig efter det? Eller er det ren facade?

"Vi synger højt: 'Herre, kom dog snart' og tænker inderst inde: 'Bare ikke lige nu'" (Manfred Siebald). Passer dette udsagn? Hvad kan det i givet fald skyldes? Og hvad kan der gøres ved det?

Håb og Gud

"Håbets Gud fylde jer med al glæde og fred i troen, så at I bliver rige i håbet ved Helligåndens kraft!" (Rom 15,13)

Baggrund

Paulus afslutter afsnittet om menighedens enhed med en bøn. Han udtrykker et ønske om noget, der må ske, som ikke helt er opnået endnu. Paulus er ikke beskeden i sin bøn, men beder om *rigt håb*. Det græske ord betyder: *overstrømmende, at få i overflod*. Når håb flyder over lige som en væske, kan der ikke opnås mere. Denne overstrømmende fylde er Helligånden årsag til. Han fylder de troende med stor glæde og dyb fred.

Til fordybelse

"Håb er ikke blot et ord" – det er en person. Håb kan ændre verden, fordi *håbets Gud* ændrer verden. Gud giver i overflod. Når håb flyder over, flyder det over på andre. Således ændrer Gud verden.

Til eftertanke

"For at (over)leve har vi brug for håb. Ikke for utopier eller illusioner. Det er kun ægte håb, der giver mod på fremtiden. Lad os derfor indføre ... en ny måde at indrette samfundet på, en 'ambh', et 'aktieselskab med begrundet håb'" (Peter Hahne, *Schluss mit lustig*, Lahr 2004, 142f.).

"At leve vil sige at begrave håbet" (Theodor Fontane)

"At leve vil sige at begrunde håbet" (anonym)

Resumé

Håb er forankret i Gud, der ikke lader verden og menneskene i stikken. Dette håb forandrer i positiv retning.

Spørgsmål til drøftelse

Indledende
spørgsmål

"Det drejer sig om at lære at håbe" (E. Bloch).

Hvor er der nu om stunder mest behov for håb?

Hvor og hvordan kan man lære at håbe?

Rom 8,18-26

Efter at vi har oplevet en bølge af litteratur vedrørende "den positive tænkningseffekt", hører man nu røster om "den positive tænkningstyranni".

Hvad er mulighederne, og hvad er farerne ved "positiv tænkning"?

Hvordan kan disse vers hjælpe til en afbalanceret og modig holdning?

Åb 21,1-5

"Vi synger højt: 'Herre, kom dog snart!' og tænker inderst inde: 'Bare ikke lige nu'" (Manfred Siebald).

Hvad kan årsagen være til en sådan indstilling?

Hvordan kan vi ændre indstilling?

Matt 25,13-19

"Guds rige og Guds retfærdighed bør allerede bryde igennem i denne forgængelige verden".

Hvordan kan man se håbet i menighedens hverdag?

Afsluttende
spørgsmål

"Når en plante formår at bryde igennem asfalt, så kan du garanteret også finde en vej" (anonym).

Hvad har været med til at give jer håb i vanskelige situationer?